

Postawy i opinie wobec ograniczenia handlu w niedziele – pomiar marzec 2019

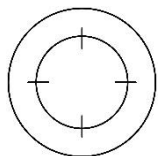
Raport z badania ilościowego przeprowadzonego na zlecenie
Związku Przedsiębiorców i Pracodawców

Warszawa, 25 marca 2019 r.

Naison & PARTNERS

Informacje o badaniu

Cel i metodologia badania

Cel: Głównym celem badania było poznanie postaw i opinii Polaków wobec ograniczenia handlu w niedziele

Wielkość próby badawczej:

Pomiar listopad 2018 (11/2018): N=1042

Pomiar grudzień 2018 (12/2018): N=1048

Pomiar luty 2019 (2/2019): N=1090

Pomiar marzec 2019 (3/2019): N=1086

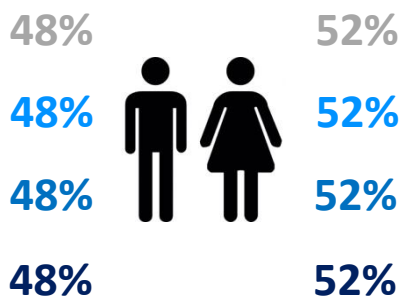
Rodzaj próby: Ogólnopolska, reprezentatywna próba losowo-kwotowa (reprezentatywność ze względu na: płeć, wiek, wielkość miejscowości zamieszkania) dorosłych Polaków

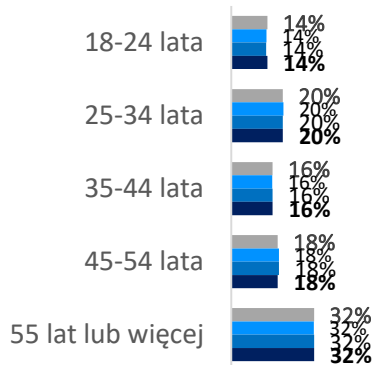
Realizacja badania: badanie w ramach sondażu Detektor Opinii, przeprowadzone metodą CAWI (*Computer Assisted Web Interview*) na panelu badawczym Ariadna

Charakterystyka demograficzna próby

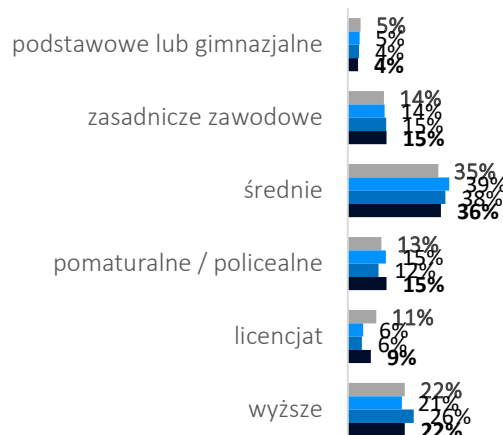
PŁEĆ

WIEK

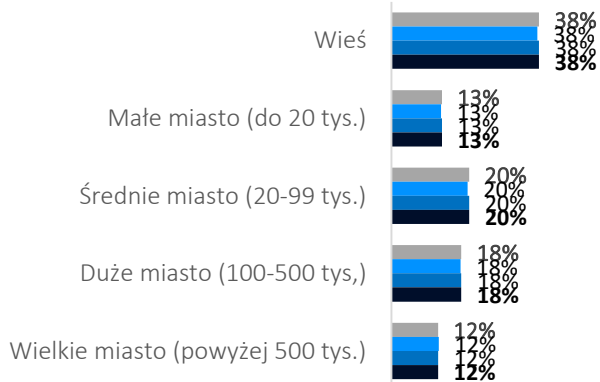
WYKSZTAŁCENIE

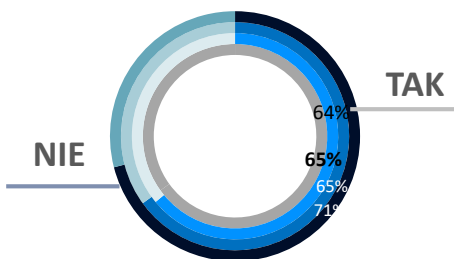
WOJEWÓDZTWO

WIELKOŚĆ MIEJSCA ZAMIESZKANIA

POSIADANIE DZIECI

F11/2018: N=1042

F12/2018: N=1048

F2/2019: N=1090

F3/2019: N=1086

Główne wyniki

Główne wyniki

Najnowszy, marcowy pomiar postaw wobec ograniczenia handlu w niedziele pokazuje przede wszystkim:

- **Lekki spadek w grupie totalnych przeciwników tych rozwiązań, jednak wynika on głównie ze znaczącego spadku odsetka osób negatywnie odbierających zmiany zeszłoroczne.**
 - Z perspektywy czasu konsumenci widzą ograniczenie obowiązujące w 2018 r. w pozytywniejszym świetle, w kontraście do obecnej sytuacji może się wydawać mniej uciążliwe, mniej restrykcyjne.

Jednocześnie widać, że grupa osób, która jest przeciwna rozwiązaniom obowiązującym obecnie oraz planowanym na 2020 rok pozostaje na dokładnie tym samym poziomie, co w poprzednim pomiarze i wynosi 47%. Dla porównania zwolenników zmian 2019-2020 r. jest obecnie 29%, czyli o 18 punktów procentowych mniej niż osób na „nie”.

- **Spadek w grupie zwolenników rozwiązania wprowadzonego wraz z początkiem 2019 r.** (obecnie 37% pozytywnie ocenia ograniczenia obowiązujące w 2019 r. vs. 41% pozytywnie oceniających ten plan w listopadzie 2018 r.). Grupa zupełnych zwolenników ograniczenia handlu w niedziele (zarówno przeszłych, jak i przyszłych) wynosi obecnie 26% (czyli o 5 punktów procentowych mniej niż w pierwszym pomiarze).
- **Utrzymanie się na poziomie zaobserwowanym w lutym 2019 r. odsetka osób, którym przeszkadza zamknięcie sklepów w niedziele** (obecnie – tak, jak w zeszłym miesiącu – 42% vs. 38% w grudniu 2018 r.)
- **Tendencję spadkową w ocenie ograniczenia handlu w niedziele na tle innych działań rządów PiS** – coraz mniej osób ocenia to rozwiązanie lepiej niż inne.

Wciąż widoczne są zależności zaobserwowane w poprzednich falach badania – ograniczenia mają istotnie więcej przeciwników wśród mieszkańców małych miast, osób z wyższym wykształceniem, wyborców PO i SLD niż PiS, a także pracujących, a co więcej, pracujących w handlu, także byłych pracowników tego sektora.

Wyniki szczegółowe

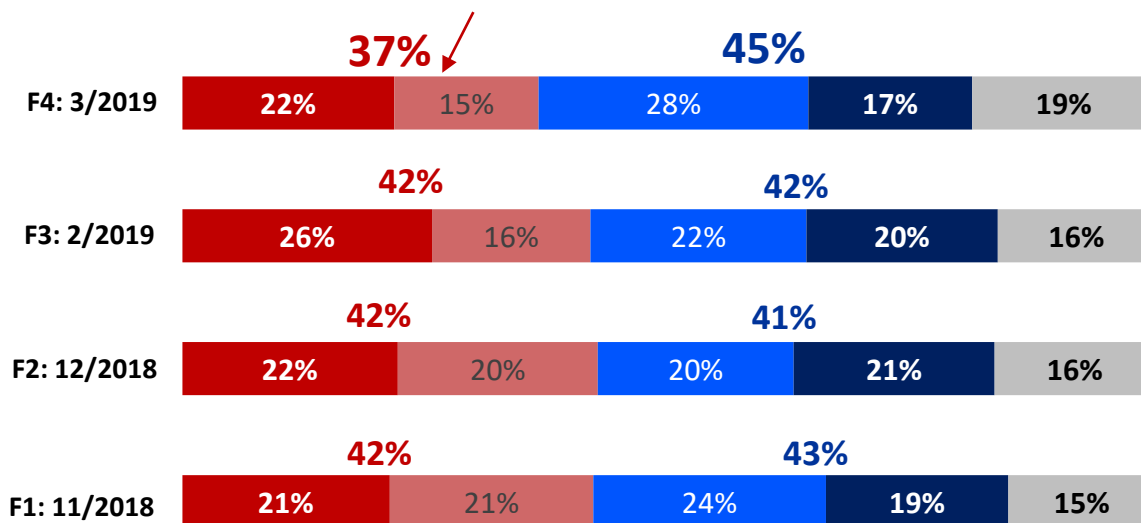
Ograniczenie handlu w niedziele: **postawy**

Ocena ograniczenia handlu w niedziele: rozwiązanie zeszłoroczne

Jak ocenia Pan/i to rozwiązanie / planowaną zmianę...?

wszyscy badani, F1:11/2018: N=1042, F2:12/2018: N=1048, F3:2/2019: N=1090, F4:3/2019: N=1086

Od marca 2018 r. tylko pierwsza i ostatnia niedziela miesiąca jest / była handlowa

- Zdecydowanie negatywnie, jestem przeciwnikiem / przeciwniczką takich ograniczeń
- Raczej negatywnie, jestem raczej przeciwnikiem / przeciwniczką takich ograniczeń
- Raczej pozytywnie, jestem raczej zwolennikiem / zwolenniczką tej zmiany
- Zdecydowanie pozytywnie, jestem zwolennikiem / zwolenniczką tej zmiany
- Nie mam zdania na ten temat

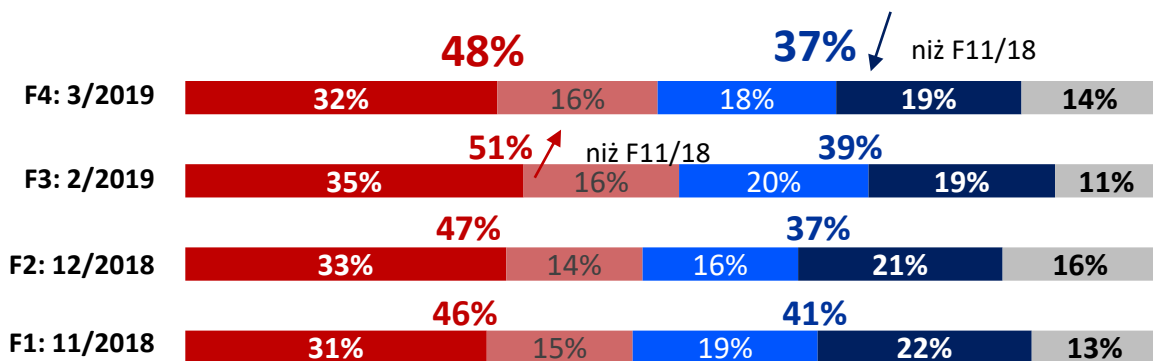
W najnowszej fali badania widać spadek odsetka osób negatywnie oceniających rozwiązanie zeszłoroczne oraz lekki wzrost liczby osób, które pozytywnie odbierają 2 handlowe niedziele w 2018 roku. Możliwe, że w zderzeniu z obecnie obowiązującym ograniczeniem handlu w niedziele (tylko jedna niedziela handlowa) zeszłoroczne z perspektywy czasu wydaje się lepsze, mniej restrykcyjne.

Ocena ograniczenia handlu w niedziele: rozwiązanie obecne i planowane

Jak ocenia Pan/i to rozwiązanie / planowaną zmianę...?

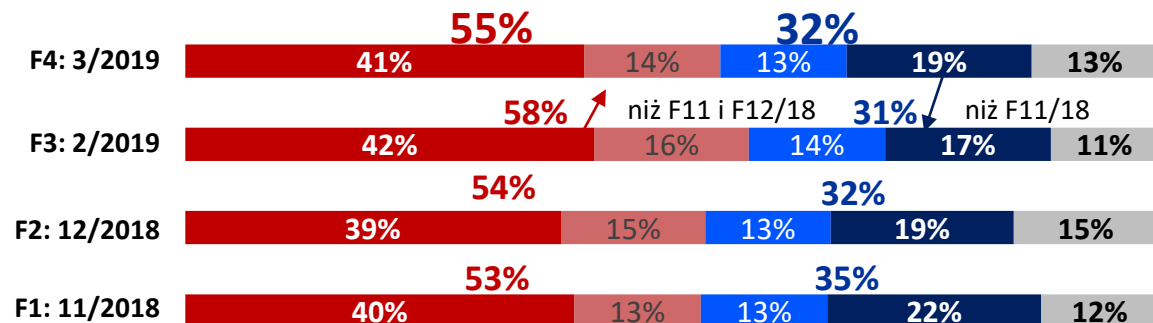
wszyscy badani, F1:11/2018: N=1042, F2:12/2018: N=1048, F3:2/2019: N=1090, F4:3/2019: N=1086

Od 1 stycznia 2019 r. handel będzie / jest dozwolony tylko w jedną, ostatnią, niedzielę w miesiącu

- Zdecydowanie negatywnie, jestem przeciwnikiem / przeciwniczką takich ograniczeń
- Raczej negatywnie, jestem raczej przeciwnikiem / przeciwniczką takich ograniczeń
- Raczej pozytywnie, jestem raczej zwolennikiem / zwolenniczką tej zmiany
- Zdecydowanie pozytywnie, jestem zwolennikiem / zwolenniczką tej zmiany
- Nie mam zdania na ten temat

Od 1 stycznia 2020 roku ograniczenie handlu zostanie jeszcze bardziej zaostrzone. Zakaz handlu będzie obowiązywał we wszystkie niedziele, z wyjątkiem 7 niedziel w roku

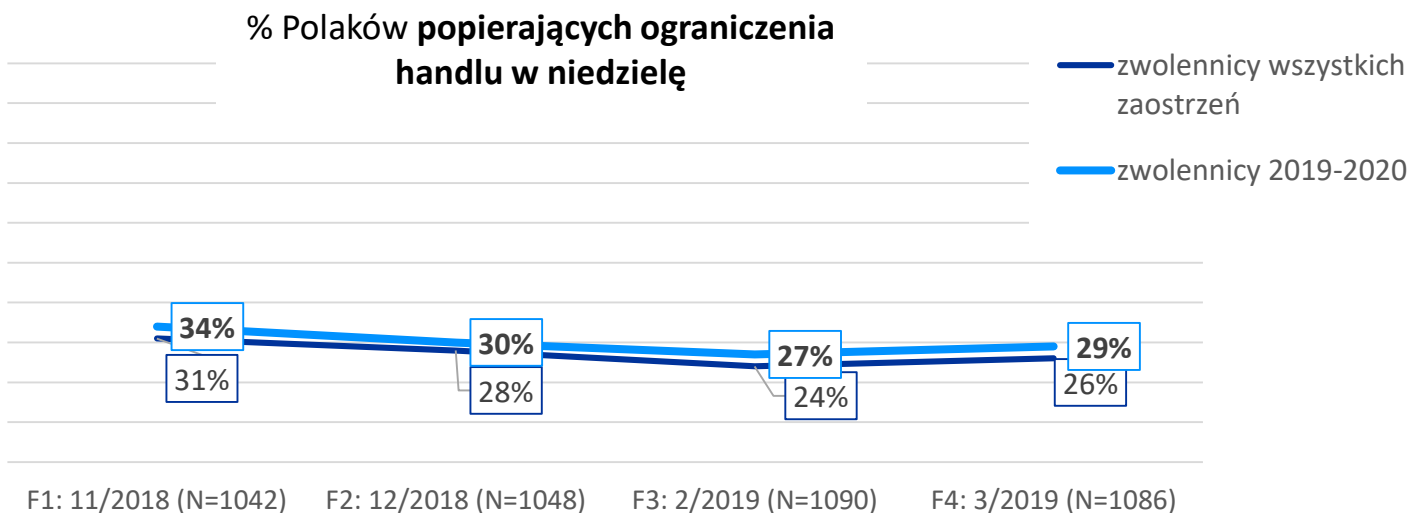
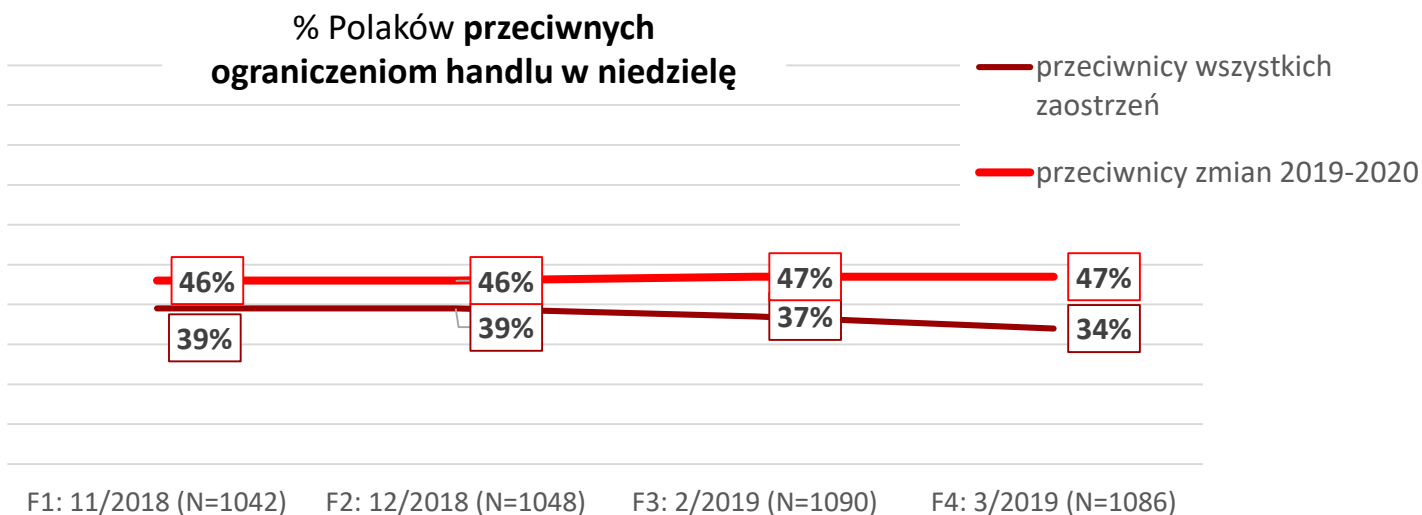

W najnowszej fali badania widać spadek (w porównaniu z pierwszą falą, przeprowadzoną w listopadzie 2018 r.) odsetka zwolenników rozwiązań tegorocznych.

Ocena planowanych zmian jest zbliżona do poprzednich fal badania.

Totalnie przeciwnicy vs. totalni zwolennicy

11

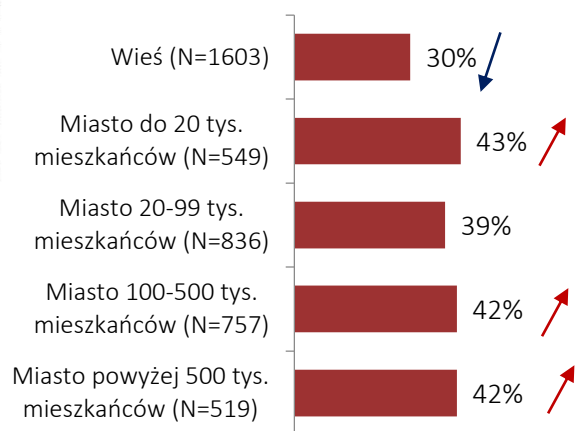
Liczba totalnych przeciwników (osób, które nie akceptują **ŻADNYCH** ograniczeń) nieco spadła w porównaniu z poprzednimi pomiarami. Jednak jest to przede wszystkim związane z bardziej pozytywnym postrzeganiem zmian, które obowiązywały w 2018 roku. Odsetek przeciwników obecnych (2019r.) oraz planowanych (2020r.) zmian pozostaje na niezmiennym poziomie – niemal połowa Polaków negatywnie podchodzi do tegorocznych i przyszłorocznych zaostrzeń handlu w niedzielę.

Jednocześnie w porównaniu z pierwszym pomiarem widać spadek zwolenników (szczególnie obecnych i planowanych) ograniczeń handlu w niedzielę.

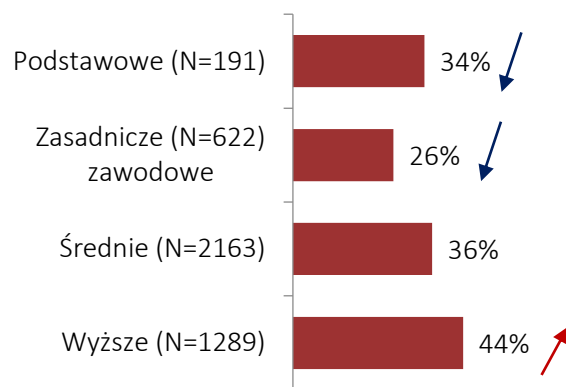
Kto częściej jest przeciwnikiem ograniczenia / zakazu handlu w niedziele?

Zagregowane dane z czterech fal pokazują, że ustawa ma więcej przeciwników wśród mieszkańców najmniejszych, a także dużych i wielkich miast, osób z wyższym wykształceniem, wyborców PO i SLD niż PiS, a także osób pracujących, a co więcej, pracujących w handlu (w szczególności ex-pracowników tego sektora).

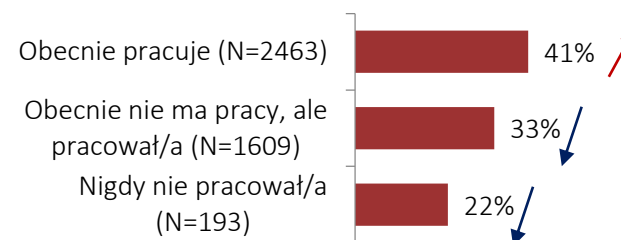
Wielkość miejsca zamieszkania

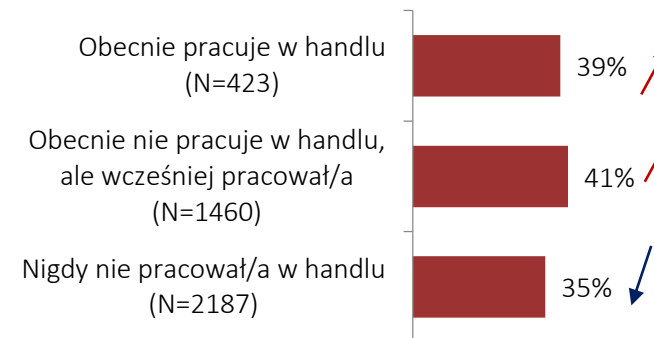
Wykształcenie

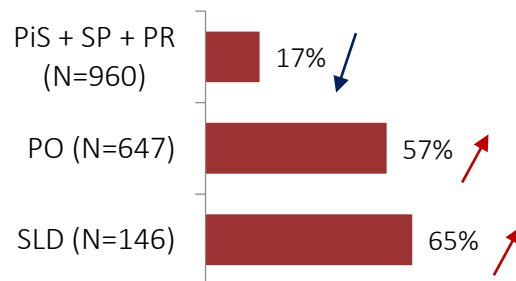
Praca

Praca w handlu

Preferencje wyborcze (TOP3 partie)

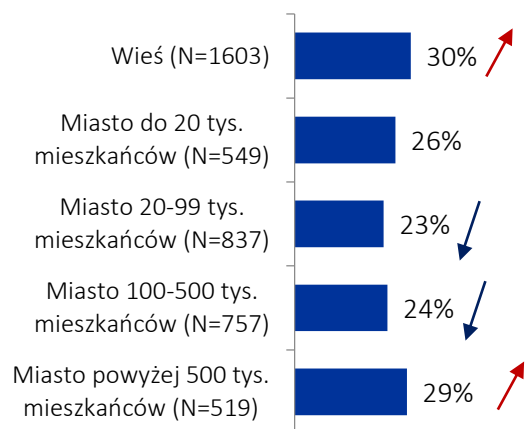

Różnica istotna statystycznie na poziomie 95%.

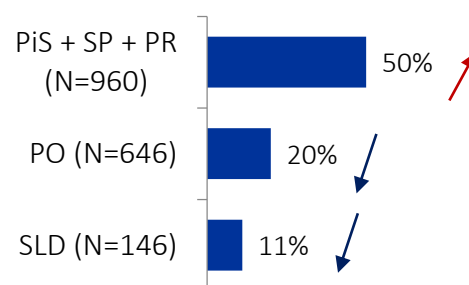
Kto częściej jest zwolennikiem ograniczenia / zakazu handlu w niedziele?

Zagregowane dane z czterech fal pokazują, że ustawa ma więcej zwolenników wśród elektoratu PiS niż PO lub SLD, a także wśród mieszkańców wsi oraz największych miast (w przypadku wielkich miast obserwuje się najczęściej skrajnych opinii, prawdopodobnie w związku z najmniejszą homogenicznością społeczeństwa).

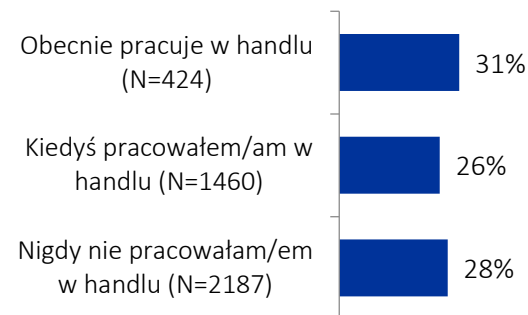
Wielkość miejsca zamieszkania

Preferencje wyborcze (TOP3 partie)

Praca w handlu

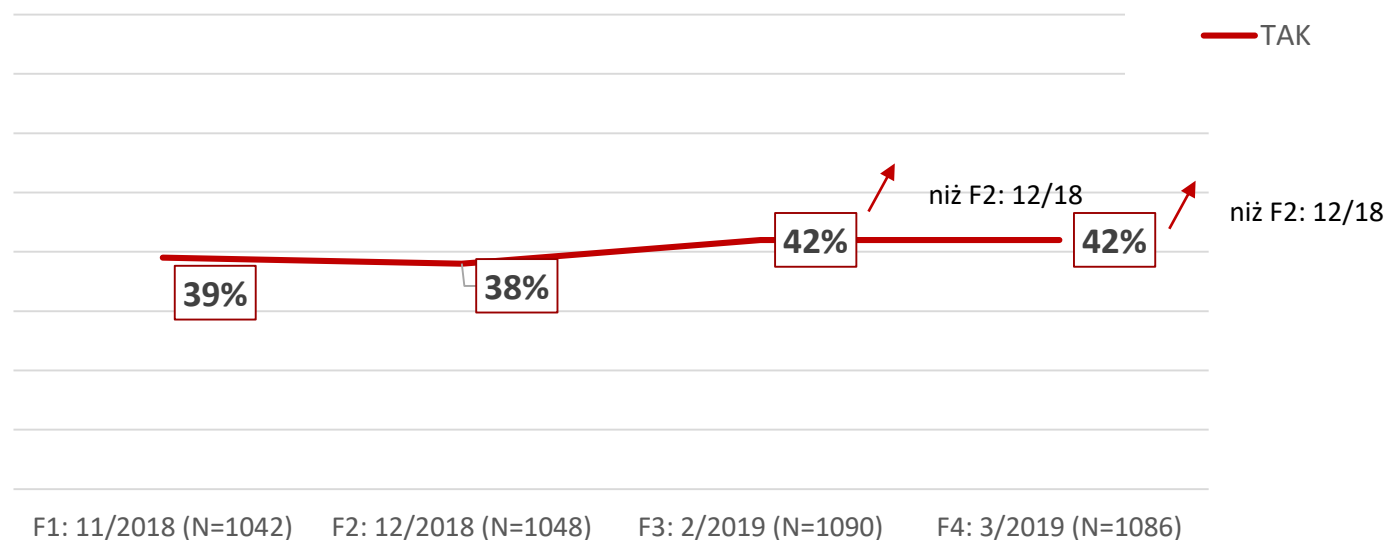
Wśród pracujących w handlu jest dokładnie taki sam odsetek zwolenników zmian jak w pozostałych grupach.

Różnica istotna statystycznie na poziomie 95%.

Postrzeganie ograniczenia handlu w niedziele

Czy zamknięcie sklepów w niektóre niedziele jest dla Pana/i utrudnieniem?

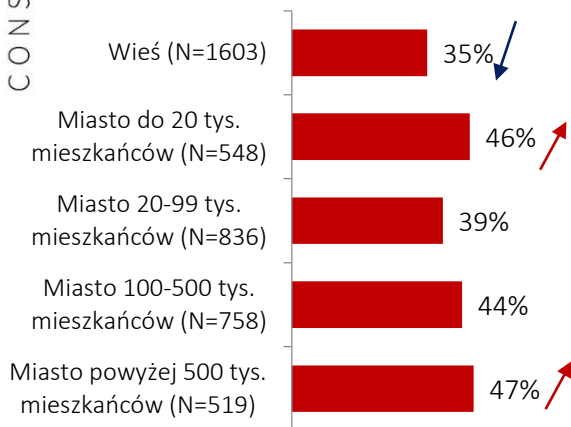

Obecnie więcej osób narzeka na utrudnienia związane z ograniczeniem handlu w niedziele niż pod koniec zeszłego roku. W porównaniu z pomiarem z grudnia 2018 r. od dwóch fal widać istotny wzrost grupy osób, która deklaruje, że zamknięcie sklepów w niektóre niedziele jest dla nich utrudnieniem (z 38% w F2: 12/18 do 42% w F3: 2/19 i F4: 3/19).

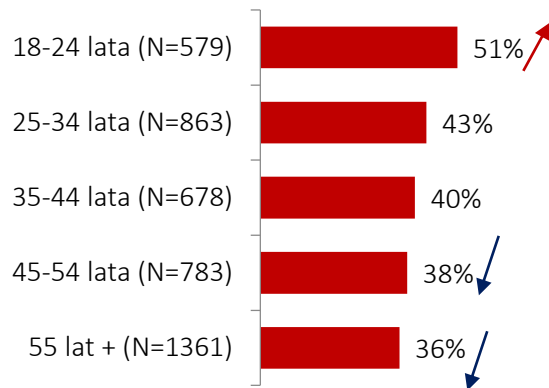
Kto częściej / rzadziej postrzega ograniczenie handlu w niedziele jako utrudnienie?

Zagregowane dane z czterech fal pokazują, że zmiany ustawy o handlu w niedziele bardziej przeszkadzają osobom młodszym, głosującym na PO lub SLD niż PiS, a także osobom posiadającym pracę (mają mniej czasu w tygodniu na zakupy), co więcej, pracującym w handlu. Więcej osób, dla których ustawa jest utrudnieniem, jest wśród mieszkańców małych i wielkich miast.

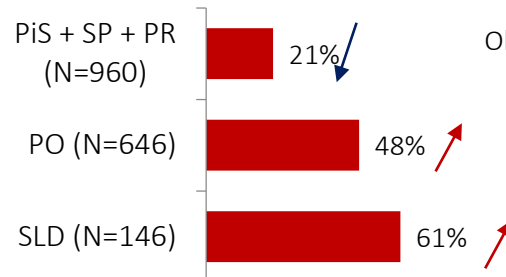
Wielkość miejsca zamieszkania

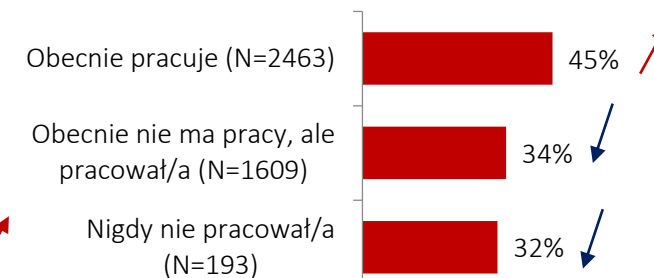
Wiek

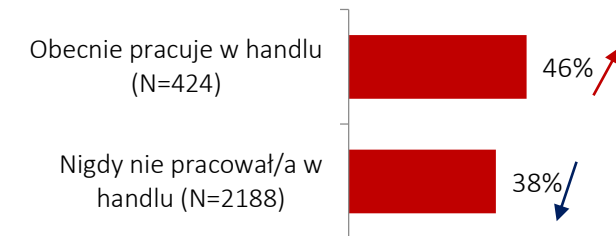
Preferencje wyborcze (TOP3 partie)

Praca

Praca w handlu

Różnica istotna statystycznie na poziomie 95%.

Przecięcie przez powyższe zmienne zostały przeprowadzone na zagregowanych danych z 1, 2, 3 oraz 4 fali (zsumowane dane z czterech fal)

Postrzeganie ograniczenia handlu w niedziele

Dlaczego zamknięcie sklepów w niektóre niedziele jest dla Pan/i utrudnieniem?

Proszę wybrać maksymalnie 2 najważniejsze powody.

Osoby, dla których zamknięcie sklepów w niedziele jest utrudnieniem

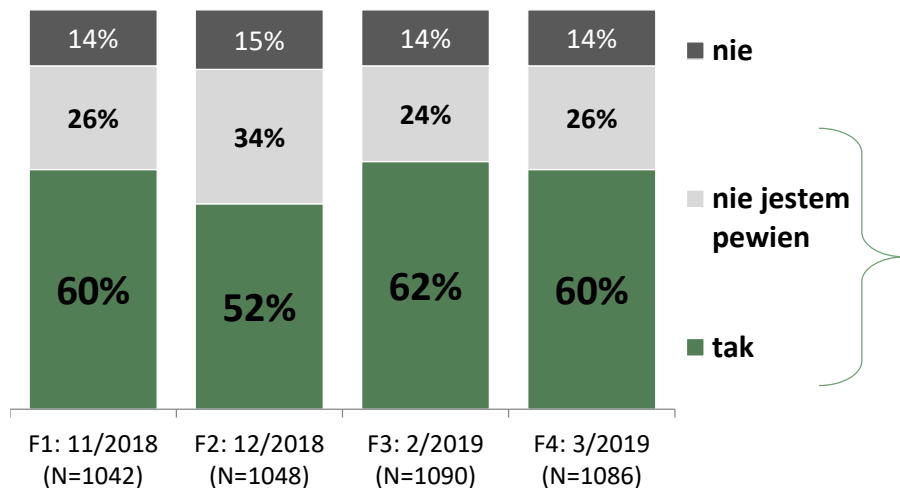
W obecnej fali obserwuje się podobne przyczyny postrzegania ograniczenia handlu w niedziele jak w poprzednich pomiarach – respondenci przede wszystkim podkreślają, że w pozostałe dni tygodnia mają zbyt dużo obowiązków, aby spokojnie móc zrobić zakupy, a brak czasu także sprawia, że nie mogą sobie pozwolić na wyprawę do centrum handlowego.

Widać także, że stopniowo wzrasta poczucie, że konsekwencją zmian jest większy ruch i większe kolejki niż w pozostałe dni.

Wiedza nt. niedziel objętych zakazem handlu

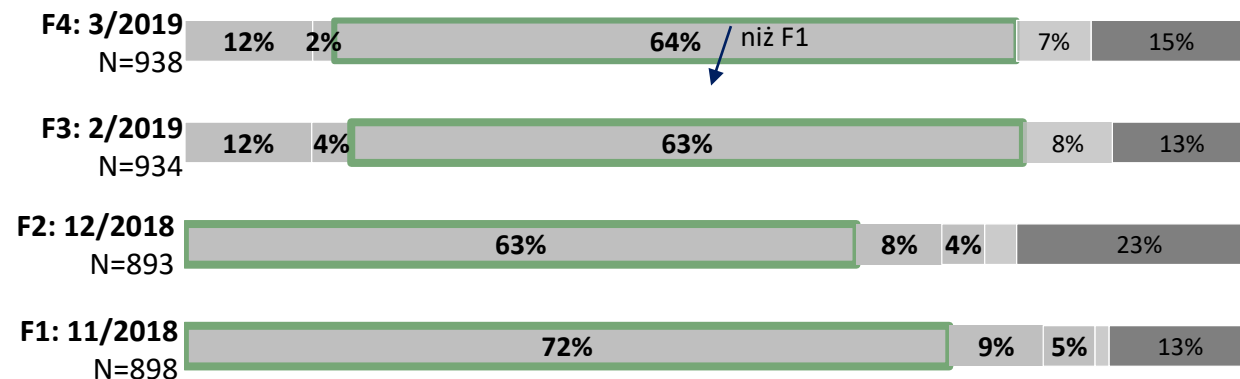
17

Czy wie Pan/i, w które niedziele można robić obecnie zakupy?

W które niedziele można robić zakupy?

Osoby, którym deklarują, że wiedzą lub nie są pewne

Choć „nowe” rozwiązanie (handlowa jest tylko ostatnia niedziela miesiąca) funkcjonuje już niemal 3 miesiące, to w porównaniu z poprzednim pomiarem nie zmienił się odsetek osób, które wiedzą, jak to wygląda. Wciąż wiele osób, albo wprost mówi, że nie wie, kiedy obecnie można zrobić zakupy, albo choć deklaruje, że wie, to faktycznie nie ma tej świadomości.

W pierwszą i ostatnią niedzielę miesiąca

Poprawna odp.
dla F1 i F2

W drugą i третią niedzielę miesiąca

Tylko w ostatnią niedzielę miesiąca

Poprawna odp.
dla F3 i F4

Tylko w pierwszą niedzielę miesiąca

Nie pamiętam

Opinie nt. ograniczenia handlu w niedziele

Poniżej znajdują się różne opinie zwolenników i przeciwników ograniczenia handlu w niedzielę. Na ile się Pan/i zgadza z tymi stwierdzeniami?

Wykres przedstawia % osób zgadzających się (suma odpowiedzi: „zdecydowanie się zgadzam” i „raczej się zgadzam”)

Pomimo zmian w ocenie rozwiązań, opinie dotyczące ograniczeń handlu w niedziele pozostają niemal takie same jak w poprzednich pomiarach (brak różnic istotnych statystycznie).

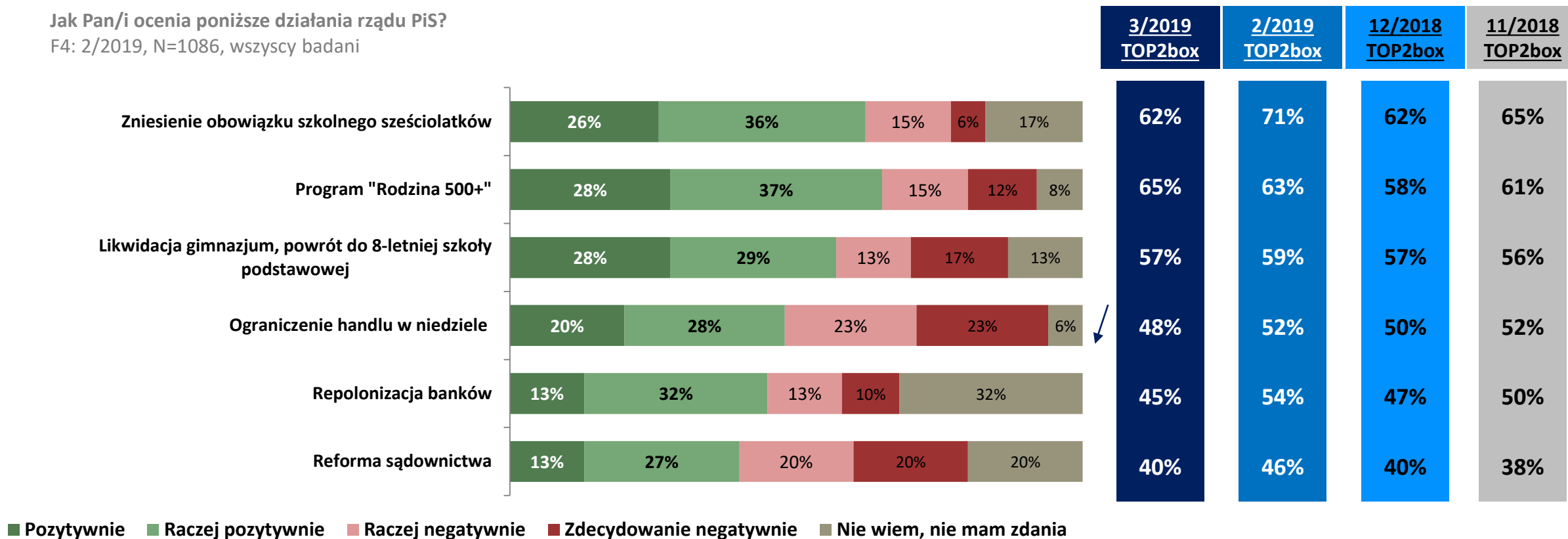
Wciąż większość Polaków (obecnie 73%) odbiera ustawę o zakazie handlu w niedzielę jako ograniczenie ich swobody konsumenckiej. Jednocześnie duża grupa osób zgadza się z jednym z głównych argumentów zwolenników zamknięcia sklepów w niedzielę, że nikt nie powinien pracować w tym dniu (stąd pomimo, że uważają, że obywatele powinni sami decydować, kiedy chcą robić zakupy, to część pozytywnie odbiera ograniczenia handlu w niedzielę).

Ograniczenie handlu w niedziele na tle innych działań rządu PiS

19

Jak Pan/i ocenia poniższe działania rządu PiS?

F4: 2/2019, N=1086, wszyscy badani

Wciąż ograniczenie handlu w niedziele pozostaje działaniem rządu, które w największym stopniu dzieli Polaków (48% pozytywnie oceniających vs. 46% negatywnie oceniających).

Co więcej, w najnowszej fali badania istotnie spadł odsetek osób pozytywnie oceniający to działanie (z 52% w lutym do 48% w marcu).

Ranking działań rządu PiS

20

Które działania ocenia Pan/i najlepiej, a które najgorzej?

Proszę uszeregować odpowiedzi zaczynając od samej góry i najlepiej ocenianego działania, a kończąc na samym dole i najgorzej ocenianej zmianie.

wszyscy badani, F1: N=1042, F2: N=1048, F3: N=1090, F4: N=1086

NAJLEPIEJ
OCENIANE

DZIAŁANIA RZĄDU PiS

NAJGORZEJ
OCENIANE

PROGRAM RODZINA 500+

**ZNIESIENIE OBOWIĄZKU
SZKOLNEGO SZEŚCIOLATKÓW**

**LIKWIDACJA GIMNAZJUM, POWRÓT
DO 8-LETNIEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ**

OGRANICZENIE HANDLU W NIEDZIELE

REPOLONIZACJA BANKÓW

REFORMA SĄDOWNICTWA

% osób wskazujących na 1. miejscu				% osób wskazujących na 2. miejscu				% osób wskazujących na 3. miejscu			
Fala 1	Fala 2	Fala 3	Fala 4	Fala 1	Fala 2	Fala 3	Fala 4	Fala 1	Fala 2	Fala 3	Fala 4
31%	35%	34%	34%	16%	13%	16%	17%	14%	12%	12%	13%
15%	16%	18%	16%	25%	21%	23%	25%	23%	23%	21%	22%
16%	14%	18%	17%	18%	24%	19%	21%	19%	20%	17%	17%
19%	16%	15%	13%	20%	17%	15%	14%	13%	17%	17%	16%
9%	7%	8%	10%	12%	14%	14%	13%	19%	14%	20%	20%
10%	11%	7%	10%	10%	11%	13%	11%	12%	14%	13%	12%

Z fali na falę spada odsetek osób, które umieszczają ograniczenie handlu w niedziele na dwóch najwyższych miejscach w rankingu najlepszych działań rządu – **zakaz handlu w niedziele coraz gorzej jest odbierany na tle innych działań rządów PiS.**

Ograniczenie handlu w niedziele: zachowania

Kupowanie w niedziele: kiedyś

pomiar marzec 2019

22

Proszę pomyśleć o okresie przed wprowadzeniem zmian ograniczających handel w niedziele (PRZED marcem 2018 r.)?

Chodzi o różnego rodzaju zakupy zarówno spożywcze, jak i ubrań, mebli, wyposażenia wnętrz czy sprzętu RTV lub AGD.

N=1086, wszyscy badani

- Często, niemal w każdą niedzielę
- Czasami, co 3-4 niedziele
- Rzadko, najwyżej raz na dwa miesiące
- Okazjonalnie, np. przed Gwiazdką lub innymi świętami
- Nigdy lub prawie nigdy

89%

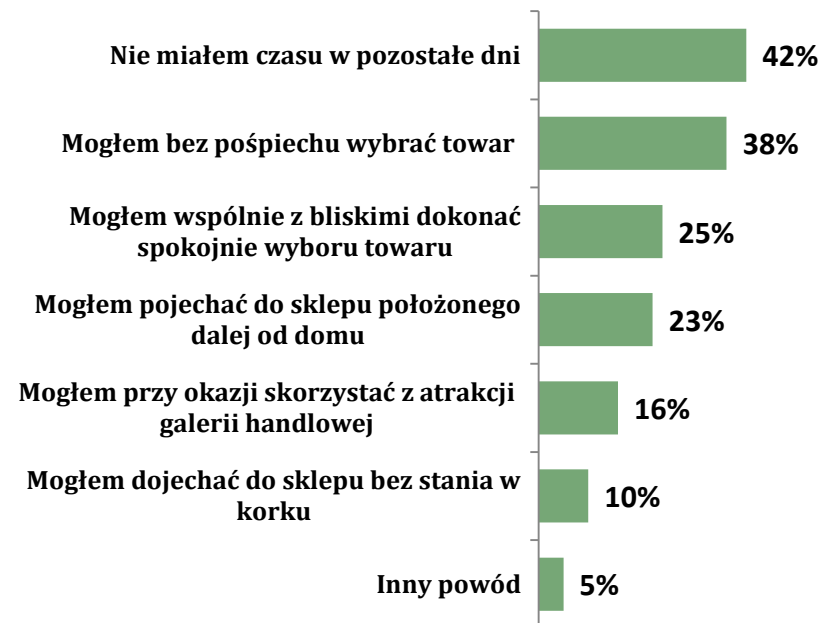
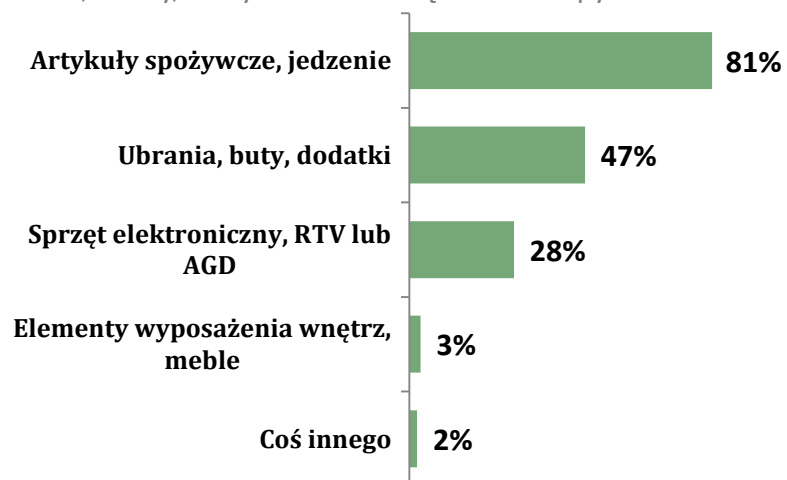
Polaków przyznaje, że robiła zakupy w niedziele przed wprowadzeniem ograniczeń (przed marcem 2018)

Z jakich powodów robił/a Pan/i zakupy w niedziele? Proszę wybrać maksymalnie 2 najważniejsze powody.

N=967, osoby, którym zdarzało się robić zakupy w niedziele

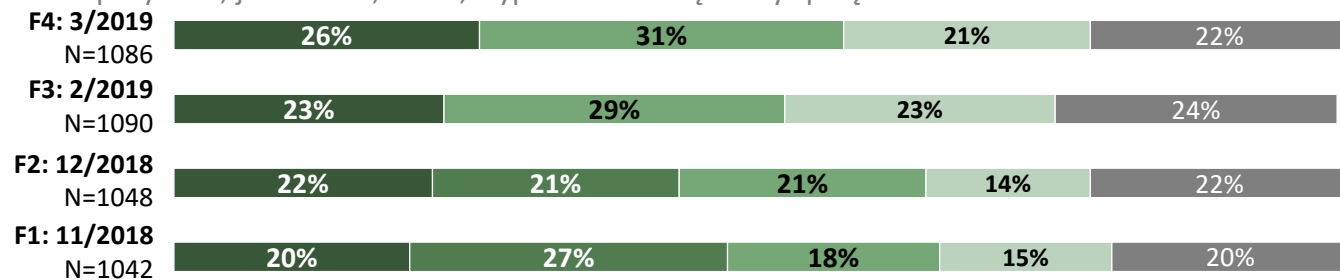
Jakie produkty kupował/a Pan/i w niedziele? Proszę zaznaczyć wszystkie, które zdarzało się kupować w niedziele.

N=967, osoby, którym zdarzało się robić zakupy w niedziele

Kupowanie w niedziele: obecnie

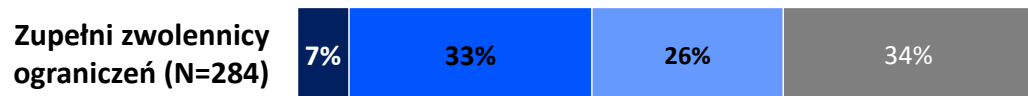
Jak często obecnie zdarza się Pan/i chodzić po sklepach / robić zakupy w niedzielę? Chodzi o różnego rodzaju zakupy zarówno spożywcze, jak i ubrań, mebli, wyposażenia wnętrz czy sprzętu RTV lub AGD.

78%

Polaków przyznaje, że robi zakupy w niedziele obecnie (po wprowadzeniu ograniczeń)

- Często, niemal w każdą niedzielę handlową
- Czasami, najwyżej raz w miesiącu
- Rzadko, najwyżej raz na dwa miesiące
- Okazjonalnie, np. przed Gwiazdką lub innymi świętami
- Nigdy lub prawie nigdy, bo nie mam pewności, czy akurat w najbliższą niedzielę sklepy będą otwarte

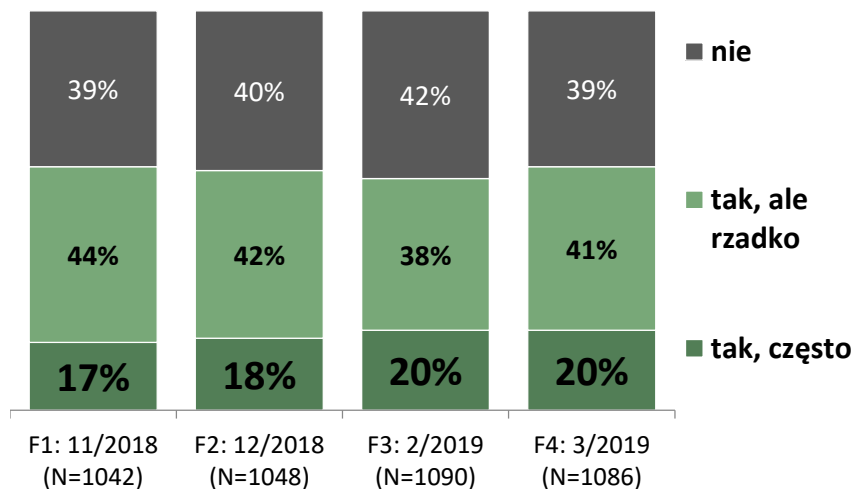

W porównaniu z poprzednim pomiarem (luty 2019 r.) widać wzrost liczby osób korzystających z handlowych niedziel (w lutym 52%, a obecnie 57% osób przyznaje, że robi zakupy w przynajmniej co drugą handlową niedzielę).

Osoby przeciwnie ograniczaniu handlu w niedziele, częściej robią zakupy w tym dniu niż zwolennicy tej zmiany, jednak nawet w tej drugiej grupie 66% zdarza się chodzić do sklepów w niedziele handlowe.

Kupowanie w niedziele objęte zakazem handlu

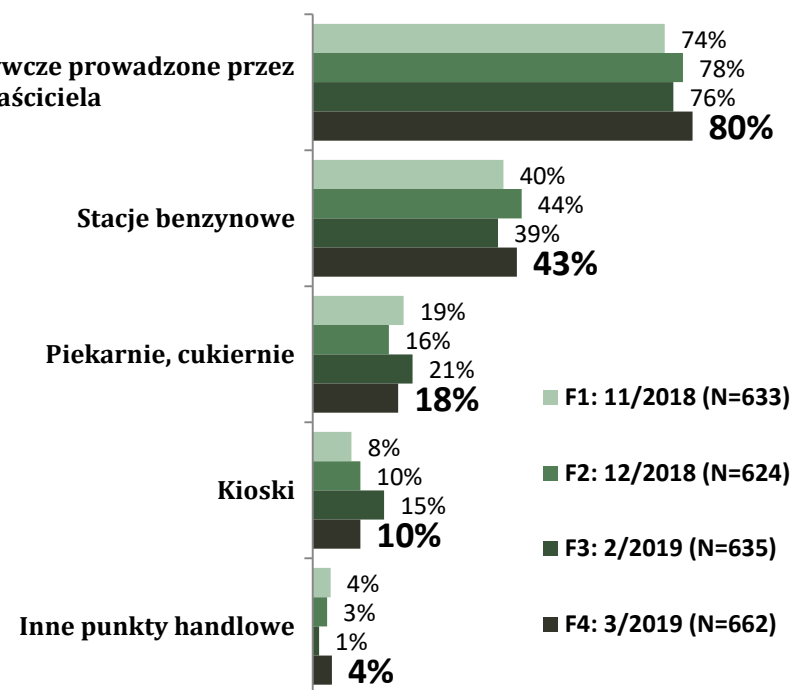
Czy zdarza się Panu/i robić zakupy w niedziele objęte zakazem handlu?

Podobnie jak w poprzednich pomiarach, około 60% Polaków robi zakupy także w niedziele objęte zakazem handlu. Najczęściej chodzą do małych sklepów spożywczych i korzystanie z tego typu miejsc zakupów stopniowo wzrasta.

Gdzie zdarza się Panu/u robić zakupy w niedziele objęte zakazem handlu?

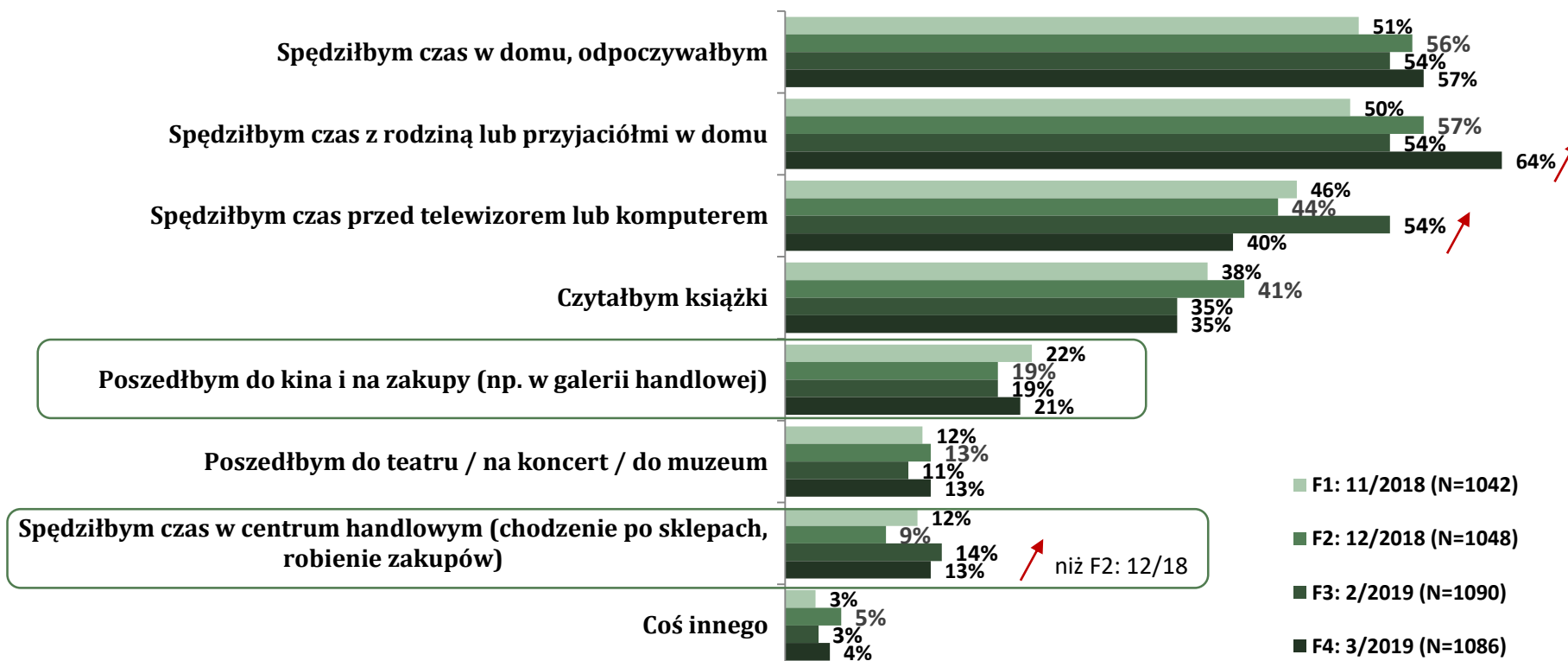
Proszę zaznaczyć wszystkie typy punktów handlowych, gdzie zdarza się Panu/i robić zakupy w niedzielę

Spędzanie czasu w niedziele

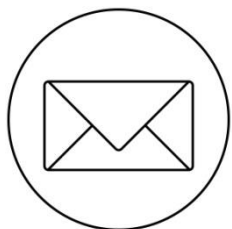
Co najchętniej robił(a)by Pan/i w wolną niedzielę w czasie złej pogody?

Proszę wybrać maksymalnie 3 najbardziej pasujące odpowiedzi.

Kolejna fala badania, podobnie jak poprzednia, pokazuje, że Polacy najchętniej spędziliby wolną niedzielę w domu, przy czym w porównaniu z falą grudniową, zarówno w lutym, jak i w marcu, widać istotny wzrost grupy osób, która chciałaby spędzić czas w centrum handlowym.

W razie pytań, zapraszamy do kontaktu!

Dominika Maison

d.maison@maison.pl

Tel. 501 129 622

Martyna Mieleszczuk

m.mieleszczuk@maison.pl

Tel. 505 655 522

Maison & Partners

ul. Podbięty 57

02-732 Warszawa

tel. 022 828 28 85

fax. 022 621 26 67

e-mail: biuro@maison.pl

www.maison.pl

& PARTNERS
Maison